

Το οικολογικό αποτύπωμα της κατανάλωσης

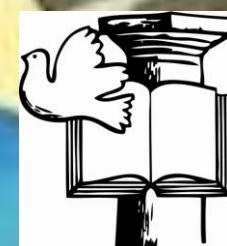
Γιόλα Ηροδότου

Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου

Γραφείο
Επιτρόπου Περιβάλλοντος

Σήμερα...

- Παράγονται και καταναλώνονται, παγκοσμίως περισσότερα υλικά προϊόντα από ποτέ.
- ένας βιομηχανικός εργάτης παράγει σε μια εβδομάδα όσα παράγονταν από ένα συνάδελφό του το 18ο αιώνα μέσα σε τέσσερα χρόνια
- ο άνθρωπος καταναλώνει, σε μια μέρα, τόσους φυσικούς πόρους, όσους κατανάλωνε ένας άνθρωπος μέσα σε ένα χρόνο, πριν διακόσια χρόνια.

Καταναλώνουμε περισσότερο από όσο παράγουμε !

Από το 1980, η ετήσια ζήτηση προϊόντων ξεπερνάει σε μέγεθος την ποσότητα των πόρων που φυσιολογικά μπορεί να παράγει η γη.

Δηλαδή, παίρνουμε από τη γη περισσότερα από όσα μπορεί να μας δώσει

Γιατί...

- Άνοδος βιοτικού επιπτέδου στον αναπτυγμένο κόσμο
- Μεγάλη παραγωγή
- Χαμηλό κόστος προϊόντων
- Προϊόντα μιας χρήσης
- Αυξημένες ανάγκες ενέργειας για να αξιοποιηθούν οι ανέσεις που προσφέρει η τεχνολογία
- «Τεχνητές» ανάγκες (π.χ. φράουλες και ντομάτες στην καρδιά του χειμώνα)

καταναλώνω
ζώνω

Serge Lehoucq 2007

Ο υπερκαταναλωτισμός

- Θεωρείται υπεύθυνος για το μεγαλύτερο ποσοστό ρύπανσης του φυσικού περιβάλλοντος
- οδηγεί στο να χάσουμε ακόμα και τα απολύτως απαραίτητα αγαθά που χρειάζεται ο άνθρωπος για να επιβιώσει, όπως είναι για παράδειγμα ο καθαρός αέρας, το νερό, ...

ο πλανήτης μας

Χρειάζεται ένα χρόνο και 4 μήνες για να παράγει τους πόρους που καταναλώνουμε και να απορροφήσει τα απορρίμματα που παράγουμε κάθε χρόνο.

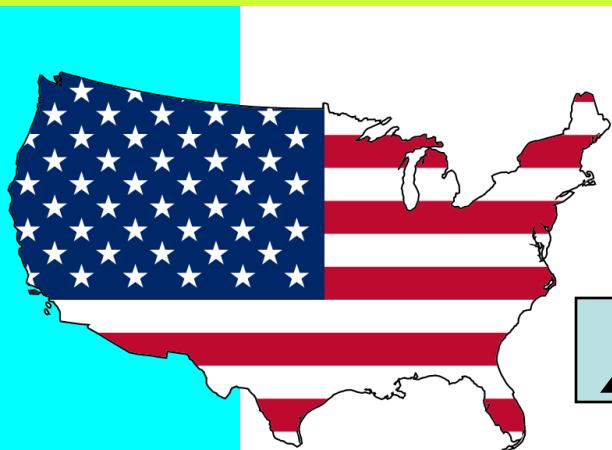

Ο διευθυντής του WWF International Τζιμ Λιπ δηλώνει...

**«Ζούμε σαν να έχουμε στη διάθεσή μας
έναν έξτρα πλανήτη. Χρησιμοποιούμε
διπλάσιους φυσικούς πόρους από αυτούς
που μπορεί να παράγει η Γη»**

Εάν όλοι ζούσαν

χρειάζεται

χρειάζεται

Οικολογικό αποτύπωμα (Α)

- Η συνολική έκταση παραγωγικής στεριάς ή θάλασσας η οποία είναι απαραίτητη για να παραχθούν όλοι οι φυσικοί πόροι που καταναλώνει ένας άνθρωπος, μια πόλη, μια χώρα ή η ανθρωπότητα στο σύνολό της.

**Μετριέται σε εκτάρια
(1εκτ=10.000τμ ή 10στρ).**

- Για τον υπολογισμό του λαμβάνονται υπόψη οι κατηγορίες: Η διατροφή, η κατοικία, οι μεταφορές, τα προϊόντα, οι υπηρεσίες και η απορρόφηση των απορριμμάτων.

Οικολογικό αποτύπωμα (B)

Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να συγκρίνει τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις του τρόπου ζωής μας με τη δυνατότητα της φύσης να παράγει αυτά που ο άνθρωπος καταναλώνει, και έτσι να αναλύσουμε τις συνέπειες των επιλογών μας

Οικολογικό αποτύπωμα(Γ)

- Το οικολογικό αποτύπωμα της ανθρωπότητας το 2003 ήταν ήδη 25% μεγαλύτερο
- Αν συνεχίσουμε με το συνηθισμένο τρόπο τις δραστηριότητες μας μέχρι το 2050, ο πλανήτης μας θα χρειάζεται 2 χρόνια για να ανανεώσει ό,τι καταναλώνουμε σε 1 χρόνο!

(Living Planet Report, 2006)

Παγκόσμια....

Ο συνολικός
παραγωγικός
χώρος του
πλανήτη μας
υπολογίζεται
σε 11,4
**δισεκατομμύ-
ρια εκτάρια**

1,7
εκτάρια
ο διαθέσιμος
χώρος / κάτοικο
του πλανήτη

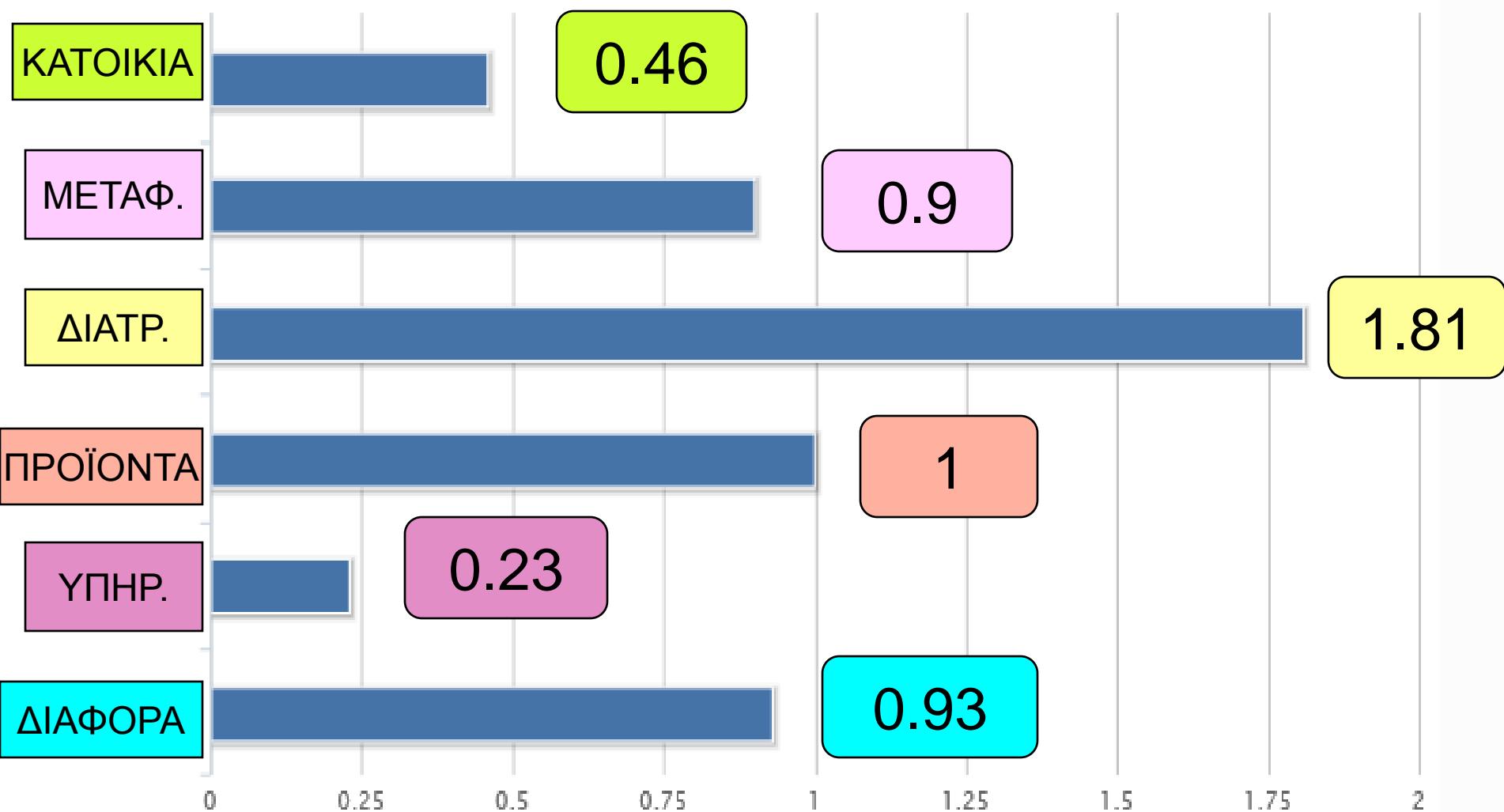
ΤΟΤΤΙΚÁ;;;

- Για σκεφτείτε λίγο: ° °
- Εσύ;
- Πώς συμπεριφέρεσαι σχετικά με την κατανάλωση....
- Ποιο είναι το

- ενέργειας στο σπίτι;
- τροφίμων;
- ενέργειας στις μετακινήσεις σου;
- προϊόντων; (ρούχα, παιχνίδια, ηλεκτρονικά...)
- υπηρεσιών; (επικοινωνία...)
- φυσικών πόρων για την Εκπαίδευση, την υγεία,...

ΚΥΠΡΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΟΙΚΟΛΟΠΚΟ ΜΑΣ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ

ΟΙΚΟΛΟΠΚΟ ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ
ΑΝΑ ΚΑΤΟΙΚΟ ΣΕ ΕΚΤΑΡΙΑ

Created in EUREAPA (www.eureapa.net)

Επιλογή

Υπολογίστε το

σας

- [Global Ecological Footprint Calculator](#)
- [WWF Footprint Calculator](#)
- [Measure Your Eco-Footprint - Conservation International](#)
- [WWF - Ενεργειακό αποτύπωμα](#)

Όμως...

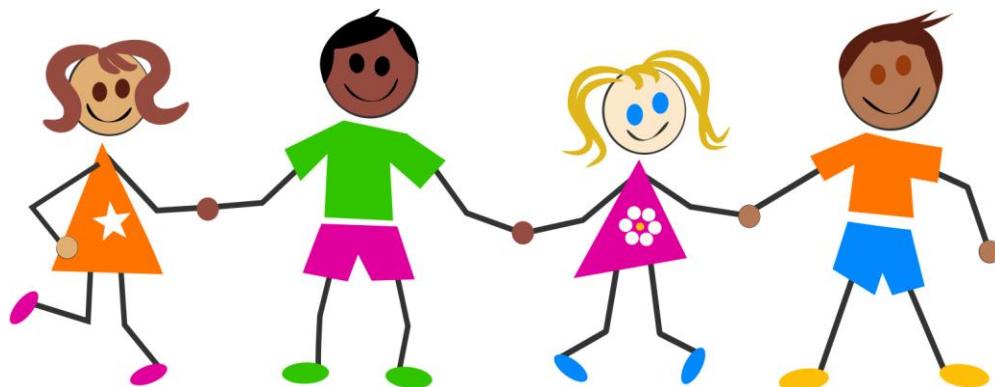
- Ένας αφρικανός καταναλώνει 1,1 εκτάρια
- Ένας ινδός καταναλώνει 0,8 εκτάρια

ΜΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ

Άνιση κατανομή κατανάλωσης

Τι κάνουμε;

Καταστρέφουμε τον πλανήτη
αλλά δεν προβλέπουμε ότι οι
επιπτώσεις θα κτυπήσουν
εμάς τους ίδιους και φυσικά
το μέλλον των παιδιών μας

Τι κάνουμε;

Χρειάζεται να αλλάξουμε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουμε τους φυσικούς μας πόρους και, ακόμα περισσότερο, τον τρόπο με τον οποίο τους χρησιμοποιούμε

Επιτακτική
ανάγκη
η υπεύθυνη
κατανάλωση

Υπεύθυνος Καταναλωτής

- Η καταναλωτική μας συμπεριφορά δεν πρέπει να καθορίζεται από τις «τεχνητές» ανάγκες αλλά θα πρέπει να εναρμονίζεται με τις ηθικές αξίες που μας διακατέχουν, με την παιδεία μας και με την προσωπικότητά μας.
- Η καταναλωτική μας συμπεριφορά θα πρέπει να είναι μια στάση και μια έκφραση ζωής

Είναι σημαντικό...

6. να υιοθετήσουμε υγιεινή διατροφή (Βιολογικά προϊόντα, όχι Γενετικώς Τροποποιημένα τρόφιμα, αποφυγή χρωστικών ουσιών E100-180, E220, E320-321, E621)
7. να αγοράζουμε προϊόντα «δίκαιου» και «αλληλέγγυου» εμπορίου

Τα βιολογικά

Είναι κυρίως προϊόντα, αγροτικής παραγωγής κατά την οποία χρησιμοποιήθηκαν:

1. εναλλακτικές μέθοδοι αντιμετώπισης των εχθρών, των ασθενειών και των ζιζανίων (όχι χρήση συνθετικών φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων και ζιζανιοκτόνων)
2. τεχνικές παραγωγής, όπως η εναλλαγή των καλλιεργειών, η ανακύκλωση φυτικών και ζωικών υπολειμμάτων, η χρήση, κατά το δυνατόν, ιθαγενών φυλών ζώων και φυτών, η φυσική διατροφή, η ελεύθερη και υγιεινή βόσκηση

Είναι πιο υγιεινά, καθώς δεν αναπτύχθηκαν με παρεμβάσεις που είναι έξω από την «φυσιολογική» τους ζωή, όπως ορμόνες, συνθετικά λιπάσματα, βιταμίνες, αντιβιοτικά

Είναι ασφαλή για την υγεία μας, καθώς δεν έχουν υπολείμματα λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων που, πιθανώς μπορεί να προκαλέσουν σωρεία προβλημάτων υγείας, ιδίως στα παιδιά.

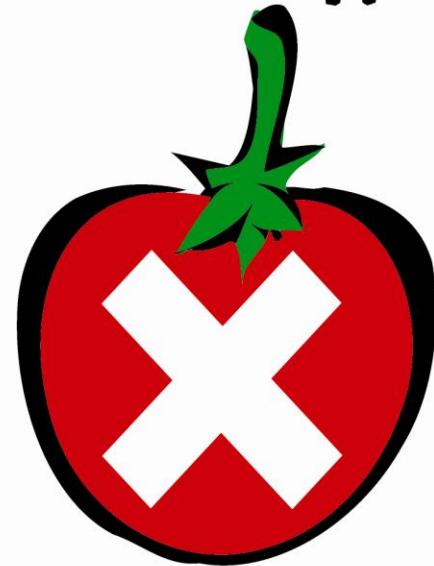
Καλλιεργούνται με μεθόδους που είναι πολύ πιο φιλικές για το περιβάλλον, συντελώντας, έτσι, στην αειφορία του πλα

ΓΤΟ: Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί «μεταλλαγμένα»

- Οργανισμοί όπως φυτά, ζώα και μικροοργανισμοί οι οποίοι κατασκευάζονται σε εργαστήρια μεγάλων εταιρειών με μια επικίνδυνη τεχνική που καταπατά τους φυσικούς νόμους, επεμβαίνοντας και αλλοιώνοντας το γενετικό υλικό των οργανισμών αυτών
- Π.χ. προστίθεται γονίδιο από το ψάρι στη φράουλα, τεχνητά, μέσω της γενετικής τροποποίησης για να της δώσει νέα χαρακτηριστικά
- Έχουν τροποποιηθεί γενετικά κυρίως το καλαμπόκι, η σόγια, το βαμβάκι.

Μεταλλαγμένα

ΑΚΑΤΑΛΗΛΑ
ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

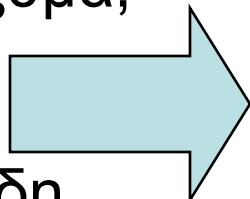
Πώς μπορούν να φθάσουν στο πιάτο μας οι ΓΤΟ;

Αυτούσιοι: καλαμπόκι, σόγια, ψάρια,
διάφορα φρούτα, ξηροί καρποί,
βολβοί και τα φύλλα τους

Μέσω των διαφόρων ουσιών από τα
προϊόντα των ΓΤΟ/προσθήκη
από αυτά σε βιομηχανοποιημένα
είδη διατροφής: λεκιθίνη, ένζυμα,
φυτικά λάδια, σιρόπια,
πρωτεΐνες και αλεύρι
(γαλακτοκομικά προϊόντα, είδη
ζαχαροπλαστικής και
αρτοποιίας, μαργαρίνες,
σάλτσες)

Μέσω ζωτροφών. Επιτρέπεται η
εισαγωγή ΓΤ ζωτροφών στο
τόπο μας.

προτιμούμε

κυπριακά

προϊόντα

Είναι σημαντικό...

1. να μάθουμε να ορίζουμε τις ανάγκες μας
2. να διαχειριζόμαστε τους οικονομικούς μας πόρους και να γνωρίζουμε την αγοραστική μας δύναμη
3. να εξασφαλίσουμε ένα επίπεδο διαβίωσης χωρίς να θυσιάζουμε το περιβάλλον
4. να είμαστε επιλεκτικά άτομα, με κριτική σκέψη απέναντι στις προκλήσεις της διαφήμισης
5. να γνωρίζουμε τις υποχρεώσεις μας και να ασκούμε τα δικαιώματά μας ως υπεύθυνοι πολίτες και καταναλωτές